

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserter) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzema nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 246.

V Ljubljani, v četrtek 26. oktobra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Na Dunaju 25. okt. 1893.

V pričetku današnje seje izročil je poslanec Klun s svojimi tovariši interpelacijo do ministerskega predsednika glede prepovedi slovensko-katoliškega akademičnega društva „Danica“, katero smo včeraj že objavili.

Konservativni poslanec baron Morsey izročil je nujni predlog, ki ga je podpiral tudi poslanec Kaltenecker, da naj se dovoli državna podpora posestnikom v graški okoliici, katerim so bile hude povodnji v letošnjem poletju poškodovale in deloma tudi odnesle poslopja, njive, travnike itd. Ta predlog bil je budgetnemu odseku izročen v pretres in poročanje.

Kdaj da se ta odsek snide, pač nihče ne vé. Vsled kritičnega položaja namreč nobeden odsek nič ne dela, razven vojnega odseka, ki danes dovrši posvetovanje o deželnoabramovskem predlogu.

Dotično poročilo se utegne v par dnéh izročiti poslancem; ni pa še gotovo, ali se zbornica loti tega predmeta. Če namreč državnemu zboru proti razpust, nebena stranka ne mara pred razhodom pečati se s predlogom, ki prebivalstvu naklada nova bremena in državi občutljive denarne traške. Pred posvetovanjem o tej zadevi se mora zjasniti temno politično obnebe, in če vlada osodo državnega zbora res odvisno dela od izjemnih naredb, hočejo stranke zahtevati, da pridejo pred deželnoabramovskim predlogom v zbornici na dnevni red izjemne odredbe za Češko.

Nam se zdí, da bi se moralo pred deželnoabramovskim predlogom rešiti tudi začasno pobiranje davkov, ker bi bila vlada tudi tedaj prisiljena k razpustu državne zbornice, ako se jej davčni provizorij ne dovoli. Politični položaj je kolikor mogoče zamotan, ne da bi kdo vedel, kako se te homatije zopet razmotajo, samo toliko se čuje, da je vlada za zdaj opustila misel na razpust.

Prememba volilnega reda.

Vsi listi, prijazni in nasprotni, danes pretresajo včerajšnji govor grofa Hohenwarta, in vsi so v tem jedini, da je bil ta govor najsjajnejši, kar se jih je dozdej čulo v razpravi o premembi volilnega reda. Vsi priznavajo, da je bil ta govor jako olikan v svojih izrazih, diplomatičen v svoji obliki, toda odločen v svojih dokazih, in celo ojtrestjši, kakor govor Jaworskega ali Plenerja. Ali ravno zaradi tega mu pridevajo še veliko večji pomen in zlasti poudarjajo, da morajo biti politične razmere gotovo zelo zaorane, ako se celó grof Hohenwart, najzanesljivejši in najodkritosrenejši prijatelj grofa Taaffeja, tako po robu postavlja proti vladnemu predlogu.

Samo „Deutsche Zeitung“ se roga grofu Hohenwartu, češ, da nemško napredno prebivalstvo ne mara za skrb, katero izraža o škodovanju meščanskega ljudstva, vladni listi pa se v svoji zadregi tolažijo s tem, da je v Hohenwartovem klubu mnogo poslancev, ki se ne protivijo vladnemu predlogu. Ta zanimiv govor grofa Hohenwarta objavimo v prihodnji številki.

Izmed drugih včerajšnjih govornikov pretresal je grof Sladnický razmere v Galiciji, ter se zlasti zaradi tega obračal proti volilni reformi, ker volilno pravico dovoljuje krogom, kjer se kotí anarchizem, ker bi delavci, posli in vojaški odpuščenci

dobili pojem, da so oni del samovladnega ljudstva, in da jim ni več treba pokornim biti.

Te besede so vzbudile pri nekaterih poljskih poslancih veliko nevoljo, in listi so poročali, da hoče poljski klub, ki je sicer živahno pritrjeval Sladnickyemu govoru, javno izreči, da grof Sladnický tega ni govoril v imenu poljskega kluba.

Schlesinger je govoril za občno in neposredno volilno pravico, katero je zagovarjal tudi Demel.

Danes so govorili: Kramař, Wurmbrand, Fanderlik in Prade, ali še zmirom je vpisanih čez 20 govornikov, kateri imajo po volji predsednikovi še priti k besedi. Dr. Gregorec pri tem predmetu ne govori, ampak pri utemeljevanju svojega samostalnega predloga.

Dasiravno so danes govorili samo štirje poslanci, trajala je seja vendarle do tri četrt na štiri. Prihodnja seja bo v petek, 27. t. m., ker se jutri ob 11. uri dopoldne k meritorični seji snide izjemni odsek.

Borba za slovenske šole v Gorici.

Alfred grof Coronini, dr. Gregorčič in tovariši stavili so dne 23. t. m. v državnem zboru sledečo interpelacijo:

Dne 11. avgusta 1891 so zastopniki 336 slovenskih otrok v starosti, ko morajo šolo obiskovati, v Gorici vložili na občinski svet prošnjo, da bi se osnovala javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom. Dne 18. maja 1892 so zastopniki 438 otrok isto prošnjo ponovili v vlogi na visoko c. k. ministerstvo.

Po večkratnem odločnem priganjanju s strani c. kr. deželnega šolskega sveta za Goriško in Gradiščansko se je sešla v šolskem zakonu v tej stvari predpisana komisija v avgustu 1892. leta in določila po zapisnikih mestnega ljudskoštevilnega urada petletno povprečno število slovenskih otrok, dolžnih obiskovati šolo, v Gorici na 304, in na podlagi šolskih izkazov šol, v katere hodijo slovenski otroci, pa na 356.

V resnici se pa petletno povprečno število slovenskih šolskih otrok mora mnogo višje nastaviti, ker od istih 1050 otrok v Gorici, ki bi po svoji starosti morali hoditi v šolo, ali leta 1892/93 ni hodilo v nobeno šolo, je gotovo tretjina slovenske narodnosti, in se torej mora gori omenjenemu poprečnemu številu prišteti.

Vzlic takim razmeram in vzlic temu, da v Gorici ni nobene javne šole s slovenskim učnim jezikom, je vendar goriški občinski svet v svoji lastnosti kot c. kr. šolsko oblastvo prve instance v januariju 1893. leta se jednoglasno izrekel proti osnovi zahtevanih šol, češ, da občinske finance ne dopuščajo osnove novih šol in da javne slovenske šole v Gorici niso potrebne.

C. kr. deželni šolski svet je pa dal prednost določbam zakona pred sklepom občinskega sveta in je ustregel prošnji prosilcev in občini naročil, da osnuje zahtevano ljudsko šolo.

Visoko c. kr. ministerstvo je pa vendar vsled pritožbe občine z ukazom dne 13. julija 1893, št. 8155 ono odločbo razveljavilo zaradi pomanjkljivega postopanja in zaukazalo nove poizvedbe, katere bi se po ukazu deželnega c. kr. šolskega sveta do 15. septembra t. l. bile morale izvršiti.

Obrok, katerega je določil c. kr. dež. šolski svet je že davno potekel in c. kr. mestni šolski svet se še nič ne zmeni, da bi izpolnil dobljeni ukaz, če tudi mu je uradno znano, da je tekoče leto 300 slovenskih otrok v Gorici moralo prositi za vsprejem v zasebno šolo društva „Sloge“, ker jim mestna občina odreka učna sredstva, do katerih imajo zakonito pravico.

Kako malo se ozira krajno šolsko oblastvo v Gorici na mestne finance, katere je poslalo v boj proti slovenskim ljudskim šolam, če se gre za italijanske šole, vidi se iz tega, da je z začetkom tekočega leta na obstoječih italijanskih ljudskih šolah, dasi tudi v posamičnih razredih ni bilo povprek niti po 40 učencev, osnovalo tri daljše šolske razrede in poleg tega osnovalo še dve mešani jednorazrednici, ne da bi za to čakalo dovoljenja c. kr. deželnega šolskega sveta.

Kako malo da sta ti dve novi jednorazrednici bili potrebni, kaže to, da se je v šolo pri Soškem mostu oglasilo le 32 in v šolo v Cipresnih ulicah pa samo 30 otrok. Da se pomnoži število otrok v poslednji šoli, se je vanjo poslalo iz mešane dvorazrednice v Parkarski ulici 16 otrok.

C. kr. deželni šolski svet, kateri jedini ima ustanovljati javne šole, je potrdil pomnožitev razredov na že obstoječih šolah, nikakor pa ne osnove dveh jednorazrednic. Vzlic temu je pa c. kr. mestno šolsko oblastvo obdržalo dve novi šoli, dokler ni c. kr. deželni šolski svet vsled opetovanih pritožb davkoplačevalcev ju ukazal zapreti.

To čisto nasprotno postopanje c. kr. mestnega šolskega oblastva v Gorici, kadar gre za osnovo slovenskih in kadar gre za osnovo italijanskih ljudskih šol, in to eklatantno preziranje s strani nižjega c. kr. šolskega oblastva odredbe c. kr. deželnega šolskega sveta, daje podpisancem povod, da vprašajo gospoda učnega ministra:

1. Kako more Njega ekselencija tako postopanje podrejenega mu c. kr. šolskega oblastva v Gorici zagovarjati?

2. Če Njega ekselencija hoče se potegovati za to, da se nalog visokega c. kr. ministerstva za bogočastje in nauk z dne 13. julija 1893, št. 8155 od šolskega oblastva v Gorici takoj in točno izpolni, da se varuje veljava najvišje c. kr. šolske oblasti v državi in slovenskim državljanom v Gorici pripomore do onih pravic, katere so jim zagotovljene gledé na ljudske šole v državnem osnovnem zakonu in šolskih zakonih?

Na Dunaju dne 23. oktobra 1893.

Slede podpisi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Agitacija proti volilni reformi. Levica je začela hudo agitacijo proti volilni reformi. Nemški občinski zastopi in društva sklepajo resolucije proti vladni predlogi. Te resolucije se pa povsem ne vjemajo. Nekateri so proti razširjenju občne volilne pravice, druge pa zopet za jednekomerno in občno volilno pravico. Levica jako zvito postopa. Njen namen je vsekako, podkopati vladno predlogo, zato pa dobiva izjave proti vladni predlogi, misleč si, če ta predloga pade, pa bode vsa volilna reforma zopet odložena. Zaradi tega pa tukaj naglašajo, da so v nevarnosti srednji stanovi, drugje pa zopet le tožijo,

da vlada noče dovoliti enakomernih volilnih pravic, ter le varuje predpravice veleposestnikov. Vse te peticije pa le dokazujejo, v kakem strahu so nemški liberalci in kako da je njih gospodstvo umetno osnovano, da se morajo tako braniti volilne pravice na širši podlagi.

Volilna reforma. Govor poljskega poslanca Jaworskega se jako hvali, ker je tako naglašal avtonomistično stališče. Mej drugim je tudi zatrjeval, da Poljaki niso načelno proti razširjenju volilne pravice. Iz vsega njegovega govora se je pa le to videlo, da bi Poljaki nič ne ugovarjali nameravanemu razširjenju volilne pravice, samo da se le za Galicijo ne vpelje. Zato naj se pa povrne pravico deželnim zborom, voliti poslance za državni zbor, da bode potem vsaka dežela sama vrejevala po svoji volji volilno reformo, ali bolje rečeno, Poljaki bi je prav nič ne razširili, dasi tudi je Jaworski trdil, da niso proti razširjenju. Vse, kar je govoril Jaworski o državnem interesu, je le pesek v oči, v resnici je pa proti volilni reformi le zaradi tega, ker se boji, da bi potem poljski vpliv se omejil. — Lienbacher je tudi v državnem zboru prišel s svojim posebnim predlogom. Njegov predlog je popolnoma vkrojen po tem, kar je pisal dr. Menger v „N. Fr. Pr.“ Najbrž so levičarji najeli Lienbacherja, da je stavil ta predlog, katerega bodo pozneje podpirali. Ves govor Lienbacherjev je bil poln juridičnih zvijač. Trdil je, da bi bil on za enakomerno občno volilno pravico, samo za volilno pravico ni, kjer bi bilo zastopstvo interesov pomešano z ljudskim zastopstvom. Zatorej je pa on predlagal, da se popolni zastopstvo interesov z novo skupino, v kateri bi volili tisti, ki sedaj nimajo volilne pravice. Po našem mnenju pač skoki v politiki niso dobri, zato bi bil dr. Lienbacher pač doslednejši, če bi bil za vladno predlogo, ki bi bila prehod k enakomerni volilni pravici, nego da je priporočal popolnitev zastopstva interesov. Tako pač moramo misliti, da je dvornega svetnika besedičenje za enakomerno volilno pravico le prazna fraza. Sicer je pa dvorni svetnik Lienbacher že dolgo v službi levičarjev. Tudi levičarski listi se sem ter tja navdušujejo na videz za enakomerno volilno pravico, če tudi se je v resnici na vso moč bojé.

Ruska uniforma občinskega stražnika. Znano je, da je v Liberci na Češkem policija bila dobila pruske pikelhavbe. Na višje povelje so pa morali vendar to nošnjo opustiti, ker ni primerna za Avstrijo. Nekaj podobnega si je pa izmislilo češko županstvo v Lupcu pri Melniku. Obklelo je občinskega stražnika v rusko uniformo. To uniformo je nosil prvi pot tisti dan, ko je dr. Grégr v tem kraju bil prišel na neki shod, na katerem je imel sloveč govor. Občinski stražnik je pa tudi dalje nosil to obleko, dokler ni okrajno glavarstvo županstva odločno pozvalo, da naj to uniformo odpravi. Župan se ni ustavljal ukazu okrajnega glavarstva, menda boječ se, da bi se državna oblast poslužila ojtrestjih sredstev. Mi pa le obžalujemo tako počenjanje, ki Slovane spravlja na Dunaju le ob dobro ime in je le voda na nemški mlin.

Nemški socijalni demokratje imajo sedaj shod v Kolonji. Sklenili so mej drugim, da bodo posebno pozornost obračali sedaj agitacijam po kmetih. Osnovali bodo poseben list, ki bode namenjen pred vsem za kmete in se bode zatorej pečal tudi z raznimi kmetjskimi vprašanji. Da pa bodo agitacije po deželi vspešnejše, sklenili so, da se hočejo posebno izogibati razgovora o veri. Nemški socijalisti ravno tako, kakor naši liberalci, dobro vedó, da je kmetjsko prebivalstvo verno, zatorej pa po kmetih hočejo prikrivati svoje brezverstvo. Ko se ljudstvo malo navzame njih idej, še le potem bodo začeli rovati proti veri. Shod je dobil pozdrave od socijalnih demokratov iz Avstrije, Bolgarije, Hollandije in Italije.

Volitve na Badenskem. Prvotne volitve na Badenskem so končane. Kakšen bode končen izid, se še sedaj ne more vedeti. Toliko je gotovo, da narodni liberalci zgube večino v deželnem zboru. Sodi se, da bode v novi zbornici 27 ali 28 narodnih liberalcev, 23 ali 24 katolikov, 6 pristašev svobodomiselnih stranke, 4 socijalisti in 2 konservativca. Katoliki torej še ne bodo imeli večine. Najzanimivejša bode volitev v Mannheimu, kje je na vsaki strani 196 volilnih mož. Odločevalo bode žrebanje, če pridejo volit vsi volilni možje in se nobeni stranki nobeden ne izneveri.

Braziltja. Boja še ni konec. Predsednikom vstaške vlade v Desterru je izbran Friderik Loreno,

bivši poveljnik jedne vstaške ladije. Položaj je baje vedno ugodnejši za vstaše, kar kaže tudi to, da je neki admiral Zjedinjenih držav te dni obiskal admiral Mella in mu je ta tudi obisk vrnil. Ko bi vstaši ne imeli nobenega upanja do zmage, bi ne obiskoval severnoameriški admiral njih poveljnika. Če zmagajo vstaši, bode nova vlada posamičnim pokrajinam baje dovolila večjo samostojnost. Odstavila bode pa nekatera nepriljubljena guvernerje. Na obnovljenje cesarstva se pa v vstaških krogih ni nikdar mislilo. Dotično govorico so le razširili vladni pristaši, da bi vstaše pripravili ob zaupanje.

Slovstvo.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1893. Dična naša družba sv. Mohorja izdala je svoje družbine knjige za l. 1893, katere se baš sedaj razpošiljajo Mohorjanom širom slovenske zemlje in izven našega ozemlja. Letošnje družbine knjige, katere je družbo poklonila svojim udom, pa so:

1. „Jeruzalemski romar. Opisovanje svete dežele in svetih krajev. Spisal dr. Frančišek Lampe. II. zvezek.“ — 8°. Str. 177—366.

2. „Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče. Spisal Anton, Martin Slomšek, bivši knez in škof lavantinski.“ — 12°. Str. 442.

3. „Kitajci in Japanci. Spisal Josip Stare.“ — 8°. Str. 143.

4. „Naše škodljive rastline v podobni besedi. Opisal Martin Cilenšek, profesor na deželni gimnaziji v Ptuj.“ — 8°. Str. 129—288.

5. „Na krivih potih. Povest. Priprostemu ljudstvu v pouk in zabavo spisal Žaljski. Slovenskih Večernic XLVII. zvezek.“ — 8°. Str. 144.

6. „Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1894.“ — Vel. 8°. Str. 160+112.

Ker bo „Slovenec“ kakor druga leta itak i letos obširneje spregovoril o teh knjigah, jih danes le kratko navajamo, želeč, da jih Slovenci s prav mnogim veseljem sprejmó in prav marljivo beró ter se iz njih pridno učé prave ljubezni do Boga, domovine in cesarja! Fiat! + 4.

Cerkveni letopis.

Tridnevica bl. Frančiška Ks. Bianchi-ja.

Z Dunaja, 19. dan oktobra.

Šolsko vprašanje.

V lepo cerkev sv. Mihaela, ki stoji na zelo živahnem trgu par korakov od c. kr. dvorne palače, hitelo je danes 19. t. m., okrog 5. ure popoldne, vse polno ljudij. Kmalu po petih je bila cerkev natičena do zadnjega prostora. Cerkev je v skrb izročena oo. barnabitom, redovnim mašnikom svetega Pavla. In ti oo. barnabitje praznujejo sedaj tridnevico v čast in spomin blaženemu Frančišku Ksav. Bianchi-ju, mašniku iste družbe, ki je bil pred kratkim od papeža Leona XIII. prištet blaženim. Da so slovesne svete maše, litanije itd., nme se lahko; a nekaj znamenitega je to, da je vsak dan o 5. uri cerkven govor. Govoril bo pa vse trikrat slavnoznani jezuit, preč. p. Abel. Razdelil je že v prvem govoru tvarino v tri dele, in sicer opiraje se na pismo sv. očeta Leona XIII., v katerem so Frančiška Ks. Bianchi-ja pripoznali za blaženega in našli zlasti trojno delovanje njegovo:

1. kot odgojevatelja in učitelja mladine;
2. kot mašnika;
3. kot bolnika-trpina.

Govoril bodem danes, tako nekako je rekel v uvodu, o šolskem vprašanju. Omenil je ob kratkem prvo mladost blaženega Frančiška. Rojen je bil leta 1743, dan pred praznikom sv. Frančiška Ks., apostola indijskega, torej 2. decembra, v Arpinu na Napolitanskem. Roditelja sta bila oba prava katoličana, kajti le iz take družine se rodé svetniki; izjeme so silno redke, da bi slabi stariši imeli svete otroke. Roditelja sta učila otroka izgovarjati sveti imeni: Jezus, Marija. Dete res še ni umelo, a vtisek je ostal v spominu, da morate ti imeni biti sveti, ako jih stariši tako skrbno učé izgovarjati. Šestletnega sina izročé oo. barnabitom, ki so v Arpinu imeli samostan.

Bianchi se je učil tako dobro, da je z osmim letom že stopil v latinske šole, v gimnazijo. Prvi dve ali tri leta je bil torej v nekaki ljudski šoli. Ni bila sicer ta šola državna šola, niso bili učitelji navlašči za to potrjeni in plačani, ampak očetje barna-

biti so iz lastne volje poučevali nekatero dečke. Mašniki so imeli takrat začetne šole. Pač dandanes liberalna gospóda nosove viha nad tako resno konkordatsko šolo; priznavam, otroci takrat niso vedeli vseh dvajset ali trideset imen živalij, živeče v Afriki ali Ameriki ali Aziji, tudi niso poznali onih rudnin, katere bi sedaj morali poznati otroci ljudskih šol, a nekaj so dobro znali: brati, pisati, računati, in katekizem.

In sedaj? Koliko je ljudskih šolarjev, ki, dovršivši ljudsko šolo, še svojega imena ne znajo prav podpisati. 22 let sem bil gimnazijski profesor in v teh letih marsikaterega učenca, ki je dovršil ljudsko šolo in prvi razred meščanskih šol, sprejemal v gimnazijo, in zato dobro vem, kake vspehe ima sedanja ljudska šola.

Bl. Frančišek Bianchi je torej dobro vspeval in stopil v osmem letu v gimnazijo. Tudi gimnazije tedaj v kraljestvu neapolitanskem niso bile državne. Mašniki in redovniki so tudi tukaj bili učitelji. Sami, brez plače, so pripravljali dečke za višje nauke. Kako dobro se je učil blaženi Frančišek i v gimnaziji pri oo. barnabitih, priča to, da je v svojem 14. letu bil zmožen, narediti sam latinsko pridigo o čednostih Marijinih in jo govoriti javno pred izbranim občinstvom. Koliko gimnazijcev pa doboste sedaj, ki bodo znali sestaviti pravilen latinsk govor, in koliko, ki ga bodo znali tudi govoriti pred omikano družbo? In zakaj so vspehi na gimnazijah čisto tako nepovoljni? Ker mnogi profesorji učé le zato, ker morajo, ako hočejo imeti kruh. Vspeh je le tam, kjer ste dve stvari: 1. odkritosrčna ljubezen do mladine in 2. prava odgoja. Blaženi Frančišek Ks. Bianchi je za svojih gimnazijskih let tudi vedno hodil k shodom Marijanske kongregacije, katera je bila razširjena med gimnazijsko mladino. Marijanska kongregacija ohranjuje v mladeniču sramožljivost, vzbuja marljivost in vztrajnost.

Prvo delo francoskih prostozidarjev leta 1766 je bilo to, da so zatrhli vse Marijine družbe med mladino. Isto je storil minister Tanucci na Neapolitanskem, 23 let pozneje je izbruhnila revolucija francoska.

Pred 20 leti so hoteli na neki gimnaziji našega avstrijskega cesarstva dijaki, bilo jih je nad 120, zvezati se med seboj v Marijansko kongregacijo. Storili so sicer to, toda prostozidarska vlada je zvedela, ni dovolila, dá, prepovedala je tako kongregacijo. In tako še dandanes na naših gimnazijah ni dopuščena bratovščina ali kongregacija, ki dela na to, da bi bila mladina marljiva, pobožna, in tako veselje starišem in zvesta podpora cesarstvu. Komu koristi to? Ali starišem, ali presvitlemu cesarju? Ne, ampak oni krvoločni družbi, katera ima svoje veselje nad tem, ako mladina izgublja vero in npravnost. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. oktobra.

(Delo ob nedeljah.) Z Notranjskega: Pretečeno nedeljo se na južni železnici ni delalo samo v Ljubljani, marveč po vsej progí. Na kratkem prostoru od Šentpetra do Prestraneka je delalo čez 50 ljudij. Delavci sami so se sramovali in bi se bili radi poskrili pred ljudmi. Svet se bega in ugiblje, kaj da pomeni tolika sila in naglica; ali bo kmalu vojska, ali pa jo je vodstvo južne železnice že napovedalo — Bogu?!

(Občinska volitev za celjsko okolico) vršila se bo dné 26. t. m. za tretji razred, dné 27. dopoldne za drugi in dné 27. popoldne za prvi razred. Volilo se bode na Ostrožnem v gostilni g. Franc Velenškega (na Cigonci). Narodni kandidati za III. razred so: Matevž Glinšek, posestnik na Gor. Hudinji; Miha Škraber, veleposestnik na Lavi; Karol Šah, posestnik v Liscah; Jakob Janič, veleposestnik iz Freienberga; Martin Mirnik, veleposestnik v Medlogu; Martin Kodela, posestnik na Dobrovi; dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju; mil. g. Franc Ogradi, opat v Celju; namestniki: Janez Mirnik, posestnik na Babnem; Karol Šah, posestnik na Babnem; Jože Krušič, posestnik na Ložnici; Jože Marčink, posestnik v Gaberjih; za II. razred: Peter Majdič, posestnik paromlina v Sp. Hudinji; dr. Jos. Serbec, odvetnik v Celju; Janez Saveršek, posestnik v Pristovi; Anton Farazinc, posestnik na Ostrožnem; Franc Šorn, posestnik na Ostrožnem; Franc Svetec, posestnik na Babnem; Janez Radaj, posestnik na Bregu; Andrej Bobnič, posestnik v Košnici; na

mestniki: Janez Kmecl, posestnik v Gor. Hudinji; Martin Bračič, posestnik v Liscab; Anton Dolenc, posestnik v Košnici; Janez Planinšek, posestnik v Medlogu; za I. razred: Franc Lipovšek, posestnik v Medlogu; dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju; Gašper Brežnik, posestnik v Medlogu; Franc Klemen, posestnik v Ložnici; Andrej Šribar, posestnik na Dobrovi; Martin Lednik, posestnik v Lukrovci; Jernej Češko, posestnik v Pristovi; Jožef Jezernik, posestnik v Polulah; namestniki: Franc Ostrožnik, posestnik v Sp. Hudinji; Franc Velenšek, posestnik na Ostrožnem; Martin Majer, posestnik v Košnici; Jože Lednik, posestnik v Lokrovci. — Te volite!

Narodni volilni odbor.

(Z Notranjske): Da se ne sodi krivo o gosp. Franu Deklevi, trgovcu v Slavini, smo opozorjeni in naprošeni, k notici o volitvi volilnih mož v Slavini v št. 242. „Slovenčev“ pripomniti, da ondotna volitev se ni godila pod vplivom njegovim, dasi je izvoljen volilnim možem, temveč pod vplivom g. Josipa Dekleve iz Postojne.

(Katoliško-politično in gospedarsko društvo za Slovence na Koroškem) zborovalo je minolo nedeljo, kakor smo omenili, v Št. Jakobu pri Velikovecu. Sijajni zbor pričal je na novo, koliko ugleda vživa to vrlo društvo med koroškimi Slovenci. Vkljubo strastnim naporom naših narodnih nasprotnikom zbralo se je nepričakovano ogromno število slovenskih mož, večinoma kmetskega stanu, da poslušajo navdušene in navduševalne govore spretnih govornikov. Velicega prijatelja slovenskih Korošcev pokazala se je ob tej priliki naša vlada! Preskrbno skrbčč, da bi našim korenjakom v sedanjem času, ko razni „bacili“ kar švigajo po zraku, kaj ne škodovalo, naznanila je društvenemu odboru v zadnjem hipu, da se kmetje iz vogrške okolice ne smejo udeležiti zborovanja, ker se je tam pokazala „vročinska bolezen“. Da, „vročinska“ je bolezen, ki dela naši gospodi pri zeleni mizi toliko preglavice, a ta bolezen je izražena v kratkem pa pomenljivem stavku: „Tudi slovenski Korotan gre na dan!“ Zato omenjeni gospodje toliko skrbno pazé, da bi se je kdo ne nalezel! — Kajpak se toliko skrbi jedino le za nas „razvajene“ Slovence. Kajti da bi bil koroški „bauernbund“ kje „tagoval“, gotovo bi ga nikdo ne opozarjal na — vročinske bolezni!

(Vredništvo uradne „Laibacher Zeitung“) je prevzel z današnjim listom c. kr. inženjer-adjunkt g. Julij Ohm-Januschowsky vitez Višehradski.

(Slovenščina — nedopustna?) Pisale se je nedavno o tem, da c. kr. ministerstvo notranjih del na Nižje Avstrijskem slovenščine ni pripoznalo na Dunaju ravnopravnim jezikom. Nič boljše kakor vrlim „Daničarjem“ se ne godi tudi slovenskim Korošcem! — Celovski c. kr. okr. glavar baron Mac Nevin diktiral je napram narodnemu obč. zastopu v Kotmarivasi kratko malo, da se le-tá ne sme slovenščine posluževati kot poslovnega jezika! Kako bi inace omenjeni plemič, ki se s posebno vnemo trudi, da med Slovenci širi glasovito nemško — kulturo, mogel proglasiti nemščino za jedini poslovni jezik naših občin. Še bolj nas pa je iznenadilo poročilo zadnjega „Mir“-a, „da občina tudi pri upravnem sodišču nič ni opravila zoper ukaz okrajnega glavarja, da mora po nemško dopisovati. Priziv se odbija z razlogom, da nižja oblast nima pravice pritožiti se zoper višjo“. Ta razlog je pač — klasičen in glasen svedók, kako daleč smo prišli v naši ljubi Avstriji! Po tej naj-novejši naši javni moráli ima tedaj vsako c. kr. okrajno oblastvo pravico, da sme pometati kakor mu drago z neljubimi mu občinskimi predstojniki, da sme ob veljavo spraviti jasne določbe osnovnih zakonov, — in kar je najlepše, da se zoper take nepostavnosti niti pritožiti ne smemo! Z „Mir“-om pravimo pa tudi mi: „Zdaj so slovenski državni poslanci na besedi!“

(Iz Senožec), 24. oktobra: Dne 12. t. m. smo imeli pri nas birno. Ko prevzvišeni gosp. knezoškof na predvečer dospejo sem, pozdravi jih v imenu učiteljstva in zbranih otrok g. nadučitelj P. Kavčič. Otroško veselje in udanost do škofa pa izrazi mala učenka v priprostih pa srčnih besedah. Drugi dan je krasno vreme mnogo povzdignilo slovesnost in veselje dneva. Premil. g. knezoškof so v 5 četrt ure trajajočem govoru ljudstvu na srce polagali prelepe nauke o ljubezni božji do ljudij in kako je Jezus iz ljubezni do nas ustanovil sv. cerkev. Tù v Senožecah so ostali prevzvišeni dvakrat čez noč. To moram pa resnici na ljubo v svojo sramoto povedati, da smo jih ravno tù, kjer so najdlje ostali,

najslabše sprejeli. O prihodu je bilo sicer nekaj lučic videti v najbližjih hišah, kjer so prevzvišeni z voza stopili, a te niso mogle razsvetliti splošne teme, ne ogreti mrzlih src. Naši ljudje pač ne pomislijo, da svečanosti se ne napravljajo le škofu v čast, marveč oznanjajo tudi čast občanov. Drugo jutro so se odpeljali Prevzvišeni v Vreme.

(„Preč z nemščino“.) Jednemu iz pisem provincionalnih se poroča iz Lwova pod datom 16. t. m. sledeče: Neka skrivnostna roka je priredila pri nas radovedno proceduro z osebami govorečimi nemški v javnih lokalih, kjer so kakor znanu ponajveč židje. Tiskalo se, kakor v Krakovem, poln kup malih listkov z napisom: „preč z nemščino“, in ti listki krožijo v vseh lokalih, kjer se shaja večje število oseb. Naj naprimer le dva žida začneta mej seboj nemški razgovor, obdaruje ju na mah skrivnostna roka s prijaznim pozivom „preč z nemščino“, polagajoč ga na mizico, pri kateri ona gospoda sedita, ali na kakšnem drugem mestu v obližju. V tem je nekaj terorizma, z druge strani je pa treba rogati se grdi razvadi, da ljudje, ki morajo govoriti poljski, govore nemški jezik. — Ali bi ne bil tak nedolžen strah na mestu tudi v marsikaterih večjih slovenskih krajih?

(Veliko podpora bode štajerskim vinogradnikom) naklonila štajerska hranilnica. Po devetletnem premišljevanju je prišla vsled ugodnih vspehov, ki jih ima ameriška trta v brežjem do sledečih hvalevrednih sklepov: Skozi tri leta bo darovala vsako leto za posredno pospeševanje ameriških nasadov, namreč s tem, da bode podpirala nasad trtnic in trsnih matičnjakov, nasad šolskih vinogradov, in da bode dajala podpore vinorejskim učencem, popotnim učiteljem in takim osebam, katere bodo trsno cepljenje učile. — Vrh tega se je odločila, darovati jedenkrat za vselej 100.000 gld. iz svojega združnega zaklada v te-le bolj neposredne svrhe: Podpore hoče dajati pridnim in potrebnim manjšim posestnikom za nasad novih vinogradov, darila bode dajala viničarjem in brezobrestna posojila večjim posestnikom, če tudi ne bi mogli dati ti za posojilo dovolj varnosti. S temi sklepi se bode bavil posebni osek štajerske hranilnice, da jih izvrši.

(V okr. šolski svet vranski) so se v okrajnem zastopu izvolili ti-le gg.: A. Balon, župnik na Vranskem; F. Z dolšek, župnik pri sv. Jurju pod Tabrom; S. Oset, trgovec na Vranskem, Gašper Šorn, župan v Grajski Vasi in F. Prislán, posestnik v Parizlah. „Dom.“

(Iz Prage,) 22. oktobra. Na češkem vseučilišču se je vpisalo za tekoče šolsko leto: v bogoslovni oddelek 144 poslušalcev, v pravoslovnega 1076 rednih in 151 izvanrednih, v zdravniškega 1001 rednih in 18 izvanrednih, v modroslovnega 158 rednih in 68 izvanrednih. — Vdova pesnika R. Pokorny-ja je izročila svojega soproga pisma z odličnimi pisatelji in učenjaki češkemu muzeju. Zeleti bi bilo, da bi plemenita vdova našla mnogo posnemalcev. — Náprstkova cena za leto 1893 je prisojena pisatelju Šimáčku za igrokaz „Jiný vzduch“. — Posrečni so Čehi v „zaprtém ozemlju“. — Ko je prišel češki polk št. 36 v Liberce, niso hoteli krčmarji in peki vojakom ničesar prodati radi tega, ker so zahtevali potrebne reči v češkem jeziku. V Ranni so odprli matično šolo, in ker na njej podučnje krščanski nauk v češkem jeziku župnik Vána, so ga precej pri škofijstvu tožili, češ, da zanemarja poduk na nemški šoli. Zaslužni mož bi moral po mnenju Nemcev podučevati po nemško, in potem bi mu dali mir! Imenitna je tudi olika ondotnih Nemcev. Zena nemškega nadučitelja Trägerja, ki je sicer rodom Čeh, a zdaj hud nemškutar, podučuje tudi ženska ročna dela na nemški šoli. Ko so jo nekatera češka dekleta po češko pozdravile, je galantno odzdravila: „Ihr dumme Gänse!“ Vprašanje je, kdo je večja gos, šolska dekleta ali ona? — Pokojnemu pisatelju Nerudi hočejo napraviti spominsko ploščo na hiši „u sluncu“, kjer je Neruda pričel svoje pisateljsko delovanje. Plošča bode veljala kakih 1000 gld. in velika bode 1½ metra široka in 3 metre visoka. — Gosp. Hlaváč, profesor godbe na carskem vseučilišču v Petrogradu je obiskal Prago na svojem potovanju iz chicaške razstave, kamor ga je rusko ministerstvo poslalo. Hlaváč je rodom Čeh. — V Karlinu bodo zgradili delniško pivovarno. Delnic bode za 2.000.000 kron, vsaka po 400 kron. Skuhalo bi se v njej lahko 100.000 hektolitrov na leto. Delnice pivovarne na Smihovem so bile po 200 gld., sedaj so po 800 gld., in v Plznu so bile

po 150 gld., sedaj so po 1300 gld.; upati je, da se jih dosti vpiše. — V Teplicah so odbili neznani hudobneži kipu sv. Janeza Nep., kojega so zadnji čas lepo popravili, glavo in ga potem v vodo vrgli. Orožniki jih zasledujejo. — Zveste poslušalce ima prof. Masaryk na vseučilišču. Dne 17. t. m. ga je pozdravil del akademikov pri začetku predavanja s klici: „pereat!“ Pred poslopjem se je zbrala radi tega cela množica radovednežev, ki so se razšli, ko je nastal v dvorani mir. — Vrednik socijalnega lista „Svornost“, Vaclav Štarc, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe. Da je bil prav „vri“ človek, priča to, da je bil že sedemkrat obsojen radi tatvine, pohajkovanja in tiskovnega prestopka. No, za znamenitimi ljudmi hodijo socijalisti. — Nekaj novega imajo v Duhecovu. Ondotni raznašalec brzojavk, Perner, rabi pri svojem poslu velociped in ljudje so mu za to zelo hvaležni. — V 37 matičnih šolah se podučuje 4035 učencev, v 37 otroških vrteih 2876 otrok in na opavski gimnaziji 311 dijakov. Ako prištejemo še druge učence na javnih matičnih šolah, je rešila osrednja šolska matica 11.500 učencev, ki bi se bili drugače ponemčili. — Dež. sodnija je razglasila za mrtvega pisatelja Emanuela Bozděcha, ki se je dne 10. febr. 1889 zgubil in se dosedaj ni vrnil. — V Suchodol potuje mnogo ljudij, ker se je ondi prikazala, kakor pravijo, Mati Božja dekletu Ringlovi. Kraljevegraški škof opominja svoje vernike, da opusté romanje v ta kraj, kajti vsa stvar še ni dokazana in utegne biti sleparija. Reči se mora, da ta „čudež“ zagovarjajo i brezverci in židje. Pripoveduje se namreč, da se je neki žid, ki je prodajal podobice suchodolske Marije, izrazil, „to so čudni ljudje, da nočejo tega verjeti, še jaz verjamem!“ — Na praško-duheovski železnici je povozil strojevodja Kaufmann svojega 66letnega očeta, železniškega delavca. Starček je slabo slišal in bližajoče se lokomotive ni videl radi pregoste megle. Bil je takoj mrtev.

(Z Dobrove,) 23. oktobra: Letina se je letos tukaj vrlo obnesla. Žita: pšenice, rži, ovsu in ječmena se je dobro namlatilo, prosa pa namelo. Turšica je lepa, fižol bil je dober; krompir, osobito oneidovec, izredno debel, lep in zdrav, ajda sploh bogata, repe, korenja in pese dosta, zelja še precej, le tu in tam je po nekoliko gnjilo na njivah; otava bila je lepa, seno in sadje se je pa lepo obneslo. No, gledé živeža sploh morejo posestniki tukajšoje fare z veseljem pričakovati bodočo zime, ker jim je dobri Bog tako lepo blagoslovil trud in delo njihovih rok. Sedaj se kaj pridno napravlja stelja in kurjava o ugodnem vremenu. Le Bog daj še kaj veliko lepih, suhih dnij, pa tudi v tem oziru ne bode posebnih skrbi za prihodnjo zimo. Utrujeni oratar bode se blagodejno odpočil in okrepljal za težavna kmetska dela bodoče pomladi. Ozimna žita so dosejana in lepo rasto. Bog daj, da bi bilo ob prihodnjem poletju tudi vsaj toliko nažeti, kot bilo je ob pretečenem. Samo med pretečenimi osmimi leti so tukajšnje faro obiskovale hude elementarne nesreče: povodnji, viharji, nekaj toče in požari. Med tem časom gorelo je v tej fari nič manj nego sedemnajstkrat; štiri- ali petkrat se je užgala strela. Zadnji požar bil je tukaj pretečeni teden — dne 20. t. m. — po noči med 2. in 3. uro pri domače Tinčku na Utiku hišna št. 19. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje z vsem, kar je bilo v njem spravljenega; ogenj mu je uničil vso krmo, le živino so oteli. Pri tem posestniku je to v teku dvanajstih let že tretji požar. Dvakrat je gorelo po dnevu, vselej ob 2. uri popoldne; sedaj pa skoraj ob istem času — po noči. Pogorelec bil je pri „Slaviji“ zavarovan. Vse kaže, da je bilo revežu iz hudobije zažgano; goreti je začelo h kratu kar na dveh mestih: v šupi in zunaj na oglu v butaricah. Dobro, da je bilo poslopje krito z opekami; ko bi bilo pa s slamo, bili bi bližnji posestniki in tudi cela „Stranska vas“ zdolaj pod hribeem v veliki nevarnosti, ker je izhodnik močno pihal skozi celo noč. Vse te elementarne nezgode napravile so ob pretečenih osmih letih blagim dobrovskim fšranom, ne trdim preveč, do nad 80.000 gld. škode. Od dne 16. maja pa do dne 10. oktobra t. l. bilo je tukaj 58 gromovitih dnij; kaj ne, da lepo število v pičlih petih mesecih? — Zdravstvo more se tukaj sploh kaj povoljno imenovati. Le Vsegamogočni naj nam ta dragi dar božji tudi v prihodnje dobrotno ohrani.

(Redarja — roparja.) Iz Pariza se poroča: Dva redarja osmega okraja sta si dopustila na Elizejskem polju roparski napad na oeebo nekega Angleža. Z grožujo, da ga odvedeta v komisarijat zaradi nekega

navidezna prelomljena moralnega reda, sta mu vzela zlato žepno uro in kar je imel gotovega denarja, in ga še nista pustila, dokler jima ni obljubil, da bo nastopnega dneva prinesel na označenem mestu za nju še tisoč frankov. Anglež je naznanil ta napad prefekturi policije, ki je oba redarja zaprla.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 15. do 21. oktobra je v Ljubljani bilo novorojenih 16, mrtvorojen 1 in 14 jih je pa umrlo, mej poslednjimi je eden tujec dva pa v zavodih. Za jetiko so umrli trije, za starostno oslabeledostjo 1, devet pa za drugimi boleznimi. Dva tujea sta zbolela za legarjem.

(Trgatev) se je na Spodnjem Štajerskem baš dokončala in vršila v najlepšem vremenu. Že to je vrednost letošnjega vina jako povzdignilo.

(Iz Opatije,) dne 25. oktobra: Od 1. septembra do 18. oktobra dospelo je sem 1572 tujcev. — V soboto je prišel sem preko Reke bolni srbski ministerski predsednik dr. Dokić s svojo sestro. — Vreme je sedaj jako toplo in preugodno. — Ker je tukajšnje pristanišče premajhno ter večje ladije, kečar je burja, ne morejo do brega, podaljšuje se „molo“.

(Linčanje v Ameriki.) Linčanje je črni madež amerikske omike, kateri izvira iz negotovega in nestalnega izvrševanja prava. Amerikanec ne zaupa svojim sodnikom. V zadnjih 40 letih se je to zlo zlasti po južnih krajih zveznih držav razširilo. V zadnjem času že presega število linčnih števil obsojencev v smrt. V minolih šestih letih je bil namreč 1101 linčan in le 660 postavno usmrčenih. Število onih, kateri so bili pri linčanju po nedolžnem umorjeni, seveda ni znano. — Krivi so tega grdega počenjanja v veliki meri ameriksni časniki sami, kateri o posameznih slučajih kolikor mogoče senzacionalno in cinično poročajo, ali celo odobrujejo in hvalijo surovo druhal, ki si z grozovitimi umori sama išče pravice.

(Novo gledališče v Zagrebu) se bode po načrtu arhitekta H. Helmer-ja začelo zidati prihodnje leto in se bode v jeseni leta 1895 otvorilo.

(Cena govejega mesa v Ljubljani.) Od 1. okt. 1892 do 30. septembra 1893 prodajalo se je v Ljubljani goveje meso dcvprečno po 55.48 kr. kilo. Ta cena je bila za 0.63 kr. višja, kakor v isti dobi 1891/1892, v kljub temu, da je bila živina letošnja spomlad mnogo ceneja, ker je kmetu klaje primanjkovalo.

(Obesil) se je dne 22. t. m. v gozdu „Polizhenk“, občine mekinske, 58 let stari Franc Šle iz Dola.

(Nova tovarna za tobak v Senju.) Iz Reke se nam piše: Naši listi poročajo iz zanesljivega vira, da bode guverner zidal v Senju tobačno tovarno. Ta tovarna bode podrejena reški tobačni tovarni. V njej bode delalo do 700 oseb. Ko bi kdo drugi zidal v Senju tako tovarno, bi se je mi veselili, a tovarne, katera se bode gradila na povelje guvernerja, nesmo nič kaj veseli, ker bode dobro sredstvo za pomažarovanje Senja. Vse, kar bode odvisno od tovarne, bode moralo plesati, kakor bodo Mažari hoteli. Jedino v to svrhu se bode zidala tam tovarna. Ko bi bilo Mažarom kaj mari za Senjane, ne bi jim bili vzeli zaslužka v senjski luki, katera je prej slovela daleč po svetu, a sedaj je uničena. Dokler niso Mažari vsega koncentrovali v Reki, so bili v Senju konzuli vseh držav, a sedaj je samo še grška agentura. Vse drugo je zdaj v mažarski Meki. Kar Mažar stori v našem Primorju, stori le za se, a nam Hrvatom v škodo in propad.

(Račun nemških socijalistov.) Socijalistični list „Vorwärts“ podaja svojim čitateljem sledeči račun tega leta: Dohodkov so imeli nemški socijalisti v

tem letu 320.631 mark. Za volitve so izdali 133.139 mark; za tisek so dali 50.814 mark; troški za državni zbor znašajo 19.162 mark; za razširjenje svojih nazorov so izdali 37.049 mark; za pravde in prispevke svojim zaprtim somišljenikom so žrtvovali 19.240 mark; uradnikom in za administrativo so potrošili 19.162 mark; globe so plačali fiskusu 31.937 mark. Pridno so tudi podpirali tisek v drugih državah. Dunajski list „Arbeiter-Zeitung“ je dobil 10.000 mark; francoski socijalistični listi 2500 mark, avstrijski 500 mark in španski 500 mark. Tako požrtvovalni so nemški socijalisti. Ko bi jih v požrtvovalnosti posnemali katoličani, bi pač tudi oni mnogo več dosegli. Učimo se tedaj od socijalistov te čednosti!

Telegrami.

Dunaj, 25. oktobra. Pri današnjih dopolnilnih volitvah v mestni zbor voljenih je 16 Staro- in 13 Mladočehov. Potreba je štirih ožjih volitev.

Dunaj, 26. oktobra. Danes dopoldne se je zbral odsek za pretresovanje naredb o izjemnem stanju v Pragi. Ministerski predsednik je izjavil, da jeden del gradiva more predložiti le v zaupni seji ali ga pa celo predložiti ne more. Na to je sklenil odsek s 18 proti 5 glasom, da del gradiva prevzame v tajni seji. Ministerski predsednik je predlagal, da naj odsek prevzame vse gradivo še le v tajni seji, da se odbere. Ta predlog se je vsprejel s 16 proti 7 glasom. Nato je odšlo kakih 200 poslancev vseh strank, ki so bili prišli kakor poslušalci, in potem so se prečitali v zaupni seji akti. Tudi pravosodni minister grof Schönborn je bil pri seji.

Zagreb, 25. oktobra. Ban je včeraj odpotoval v Budimpešto, da dobi dovoljenje pripravljene predloge predložiti deželnemu zboru. Zbor se baje snide dne 10. novembra.

Budimpešta, 26. oktobra. Govori se, da se budgetna debata v zbornici začne dne 7. novembra.

Berlin, 26. oktobra. Nadvojvoda Albreht je odpotoval. Nemški cesar in princ Henrik sta ga spremljala do postaje Wildpark. Pozdrav je bil presrčen. Nemški cesar je dvakrat objel nadvojvodo.

Rim, 25. oktobra. Seymour je zvečer sémkaj prišel, da se udeleži pogreba veleposlanika Viviana. Pozdravili so ga načelniki oblastev in prebivalstvo mu je priredilo ovacijo.

Lyon, 25. oktobra. Mesto se pripravlja na vsprejem ruskih gostov. Došlo je kaciš 200.000 tujcev. Mesto je olepšano. S sloslopij visé ruske in francoske zastave. Lepa darila so pripravljena, da se izročé ruskim častnikom, mej drugim dvanajst jako lepiš svilnatih oblek za rusko carico, več francoskih in ruskih svilenih zastav in 2500 svilenih robcev za ruske pomorščake.

Saint-Etienne, 25. oktobra. Delavci so sklenili, začeti štrajk v tovarni Durifovi, ker je odpustila tri delavce. Štrajk se začne tudi v drugih tovarnah, ko bi vsprejemale naročila za Durifovo tovarno.

Umrli so:

24. oktobra. Anton Češnovar, posestnik, 48 let, Kurja Vas št. 3, ulcus rotundum.
25. oktobra. Valentina Potokar, stražnikova hči, 7 mesecev, Židovska steza 4, jetika.

Tuji.

24. oktobra.

Pri **Malicu**: Paravicini, inženér; Hamer, Winter, Hafner, trgovec; Jelenič, Schmeibidl, Mebus, Hoffman, Türk, Markowsky, Schusehny, potovalci; Bresburger, Berk, Reichthaler z Dunaja. — Löwy, Poryas, potovalec, iz Prage. — Jelinek, Stauding, potovalec, iz Brna. — Rak iz Celovca. — Zupanek iz Logatca. — Hönigman, zasebnik, iz Kočevja. — Šega, župnik, iz Podlpe. — Becker, stotnik konjice, iz Ljubljane. — Pauser, inženérjeva soproga, in Klobučar iz Divače.
Pri **Slonu**: Travnik; Baumgarten; Färber, Hauhapel, trgovec; Glatzel, uradnik; Bing, tovarnar, z Dunaja. — Busich; Albrecht; dr. Depusa, notar; dr. Fillenich, pristav; Bortotitti; pl. Ceconi, in Topali s soprogo, zasebnika, iz Trsta. — Kenda iz Kamnika. — Pernikar, fin. svetnik, in Hoferer, potovalec, iz Brna. — Frankl iz Grada. — Lock, uradnik, iz Beljaka. — Ramoveš, župnik, z Ostrega Vrha. — Obrekar iz Pulja. — Ladstätter iz Inomosta. — Hauffe iz Draždan. — Slipeševič iz Karlova.

Pri **bavarskem dvoru**: Jenko, gostilničar, iz Kranja. — Zadnik, gostilničar, iz Cirknice. — Mally, trgovec, iz Sp. Idrije. Sumperer; Petschauer, učitelj, z materjo, iz Gotenice. — Saritsch, narednik, iz Ljubljane. — Suchy, trgovec, s Fužin. — Smrekar iz Brezovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schmid iz Vač. — Spitzer, potovalec, z Dunaja. — Nellert s soprogo iz Emmendingen-a.

Pri **avstrijskem caru**: Matjažič, trgovec, od Sv. Urbana. — Lichte, uradnik, iz Ribnice. — Sarovski iz Ljubljane. — Majaron iz Borovnice. — Muri, posestnik, s hčerjo, z Jezera. — Mellina iz Kočevja. — Mellina iz Trnovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrišne na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.		746 0	2.6	brezv.	megla	
25. u. pop.		744 6	9.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. sved.		743 5	3.6	"	"	

Srednja temperatura 5.1°, za 4.3° pod normalom.

Zahvala.

535 (1)

Vsem prijateljem in znancem, kateri so nam ob boleznih in smrti našega ljubljenežga brata, oziroma svaka in strijea, gospoda

Antona Jentl-a

bivšega trgovca

izkazali svoje sočutje, kakor tudi mnogim spremljevalcem pri pogrebu, osobito še prijateljem-pevcem pokojnikovim za ganljivo petje izrekajo pristeno zahvalo

tugujoči ostali.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1893.

V najem se dá takoj

strojarija in trgovina z usnjem

z vsemi prostori in pripravami, kar jih je treba pri izvrševanju teh podjetij. Tudi prostorno stanovanje nahaja se v hiši.

Ponudbe sprejema lastnik Fr. Ks. Nagode, posestnik in trgovec v Idriji. 531 3-2

200 hektolitrov

novoga isterskega vina

belega in črnega (526 3-3)

prodá se takoj po 16 gld hektoliter, postavljena na postajo.

Več pové iz prijaznosti gosp. Fran Marčinko, župnik na Vranju (pošta Boljun). Istra.

Dunajska borza.

Dne 26. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 45 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 " 95 "
Akoije avstro-ogerske banke, 600 gld.	992 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	332 " 75 "
London, 10 funtov strl.	126 " 70 "
Napoleonador (20 fr.)	10 " 06 "
Cesarski cekini	6 " — "
Nemških mark 100	62 " 27 1/2 "

Dne 25. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 " 20 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	180 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " — "
Zastavna pisma avstr. oser. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	101 " 10 "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " — "
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 " — "
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	102 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	131 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.